

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Att: ens@ens.dk; jbwf@ens.dk; lsh@ens.dk

Kære Jakob Emil Wulff og Line Skou Hauschildt

Høring over udkast til bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og – aktører

Høring af udkast til ny bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v. (herefter: affaldsaktørbekendtgørelsen) sker som resultat af opdatering af affaldsbekendtgørelsen, som lige har været i høring. Derudover indeholder udkastet nogle yderligere ændringer som resultat af fjernelsen af administrationsgebyret for erhvervet.

Vi har bemærkninger til dele af udkastene, som nu søges implementeret i de opdaterede versioner.

Kildesorteret erstattes med sorteret

Gennem begge udkast er der konsekvensrettet fra *kildesorteret* til *sorteret*. Vi er enige i, at ordet *kildesorteret* ikke bør fremgå i bekendtgørelsen, da det i affaldsbekendtgørelsen er blevet erstattet med ordlyden *sorteret til særskilt indsamling*. Vi mener, denne ordlyd bør gå igen i affaldsaktørbekendtgørelsen og affaldsregisterbekendtgørelsen, så der er overensstemmelse mellem de tre bekendtgørelser.

Når ordet *sorteret* står alene, er der brug for en definition af, hvad der forstås ved *sorteret*. Det kan betyde mange forskellige ting og er altså for bredt at bruge i denne sammenhæng i en lovbunden bekendtgørelse.

Derfor foreslår vi, at ordet *kildesorteret* i stedet konsekvensrettes til *sorteret til særskilt indsamling* igennem hele bekendtgørelsen. Alternativt skal begrebet *sorteret genanvendeligt affald* defineres i bekendtgørelsen.

I udkastet til affaldsaktørbekendtgørelsen indgår begrebet *høj reel genanvendelse*, på samme måde som det indgår i den affaldsbekendtgørelse, der var i høring i september. Vi har i vores høringssvar til denne bemærket, at *høj reel genanvendelse* ikke er defineret, og man altså bør slette *høj reel* og i stedet udelukke benytte *genanvendelse*.

06-11-2020
Side 1 af 9

J.nr. 11.7.25.4 01 MG

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Vores bemærkninger fremgår af den tekniske del af vores høringssvar til udkastet til affaldsbekendtgørelse (j.nr: 11.7.24.2-02 af 1. oktober 2020, side 25-26).

Nye gebyrer for konkrete anvisninger og jordflytninger

Bemærkninger til § 18, stk. 4 og 5.

Folketinget besluttede ved udgangen af 2018, at ophæve det generelle administrationsgebyr for virksomheder. Samtidigt blev det besluttet, at omkostninger til de opgaver, der blev dækket af administrationsgebyret for virksomheder, fremover skal finansieres via DUT-midler (skattefinansiering) samt gebyrer for henholdsvis konkrete anvisninger og anmeldelser af jordflytninger.

I udkastet til affaldsaktørbekendtgørelsen fastsættes reglerne for opkrævning af gebyrer for henholdsvis konkrete anvisninger samt anmeldelse af jordflytninger for virksomheder (§ 18, stk. 4 og 5).

Som det fremgår af vores høringssvar til L 119, har vi svært ved at se de administrative lettelser for virksomheder og kommuner i, at et generelt administrationsgebyr erstattes af to nye gebyrer og skattefinansiering. Vi kan desuden være nervøse for, at de to nye gebyrer kan være vanskelige at forklare samt give anledning til utilfredshed blandt virksomhederne.

De to bestemmelser giver, som de er udformet nu, anledning til en række spørgsmål, som Energistyrelsen gerne må afklare, inden bestemmelserne træder i kraft.

De to bestemmelser er placeret i en paragraf, der omhandler indsamlingsordninger. Det er ikke helt logisk, når de to nye bestemmelser handler om noget helt andet. Placeringen bør genovervejes.

Det fremgår af § 15, stk. 5, at gebyrer for virksomheder skal opkræves en gang om året (1. januar i gebyråret). Hvordan hænger det sammen med opkrævningen af gebyrer for henholdsvis konkrete anvisninger og anmeldelse af jordflytninger, der må antages at skulle opkræves løbende?

Er der nogle retningslinjer for, hvornår gebyrerne skal opkræves? Når den konkrete anvisning er givet, ved anmeldelsen af jordflytningen eller når sagen er lukket?

Skal der opkræves gebyr, hvis den konkrete anvisning ikke udnyttes?

Hvad hvis en virksomhed beder om en anvisning, og det viser sig, at den konkrete affaldsfraktion bliver "anvist" til en eksisterende affaldsordning? Skal virksomheden i dette tilfælde betale et "anvisningsgebyr"?

Hvad er den præcise snitflade mellem klassificering (skattefinansieret) og den konkrete anvisning (gebyrfinansieret)? Er der en beskrivelse af, hvilke aktiviteter en konkret anvisning (skal) indeholde?

Generelt giver det rent administrativt ikke mening, at adskille klassificeringen af affald fra anvisningen af affald. Energistyrelsen bør derfor seriøst overveje, om gebyrbestemmelse ikke alene bør dække den konkrete anvisning, men også den klassificering der nødvendigvis skal foretages.

Det fremgår af det udkast til affaldsbekendtgørelse, der var i høring i september måned, at *"Den affaldsproducerende virksomhed kan undlade sortering i fraktioner, jf. stk. 2, hvor den samlede affaldsmængde fra det pågældende bygge- og anlægsarbejde ikke overstiger 1 ton. Affaldet anvises i så fald af kommunalbestyrelsen til sortering"* (§ 62, stk. 5). Er sådanne anvisninger omfattet af gebyrbestemmelsen?

Hvilken kommune skal opkræve gebyret, hvis en anmelders virksomhed er beliggende i én kommune, men opgravningsprojektet (og dermed også administration omkring anvisning af jordflytning) sker i en anden kommune?

Er der retningslinjer for, hvordan kommunerne skal fastsætte de to gebyrer – udover at det skal afspejle tidsforbruget ved fx at inddele det i faste gebyrtrin? Skal man bruge taksterne fra brugerbetalingsbekendtgørelsen, timeprisen for den pågældende sagsbehandler eller noget helt tredje? Uanset hvad, skal der jo være sikkerhed for, at de faktiske omkostninger dækkes.

Man skal være opmærksom på, at uanset "størrelsen" af den konkrete anvisning eller anmeldelse af jordflytning, er der nogle grundomkostninger til administration. Det betyder, at man kan komme til at opleve, at "små" konkrete anvisninger og anmeldelse af jordflytninger pålægges et relativt stort gebyr.

Virksomhederne vil også kunne opleve, at den samme ydelse pålægges forskellige størrelser gebyr. Hvis fx en virksomhed beder om en konkret anvisning på noget affald, kan det kræve en del ressourcer første gang den specifikke type affald skal anvises. Næste gang en virksomhed beder om en konkret anvisning til den samme type affald, er det nemmere for kommunen, og gebyret vil derfor blive lavere for denne virksomhed, selvom de reelt har fået den samme ydelse.

Fastsættelse af gebyrer

Kommunerne fastsætter typisk deres gebyrer på affaldsområdet i forbindelse med de kommunale budgetforhandlinger. Kommunerne vil derfor have fastsat alle affaldsgebyrer for 2021, når affaldsaktørbekendtgørelsen er sat til at træde i kraft i starten af 2021.

På baggrund af de uafklarede spørgsmål, jf. ovenstående, og det faktum at kommunerne ikke kender de præcise retningslinjer for fastsættelsen af gebyrer for konkrete anvisninger og anmeldelse af jordflytninger før tidligst ultimo 2020 eller primo 2021, kan der gå noget tid, inden kommunalbestyrelserne kan fastsætte gebyrer for de to opgaver.

Energistyrelsen bør i forlængelse af ovenstående overveje, om der skal udstikkes retningslinjer for, hvad kommunerne skal gøre i den periode, der går, fra de får de første anmodninger og konkrete anvisninger samt anmeldelser om jordflytninger, og indtil de har fastsat gebyrer for ydelserne.

Er omkostningerne til alle kommunes opgaver dækket?

De opgaver, hvis omkostninger blev dækket af det generelle administrationsgebyr for virksomheder, omfatter følgende;

- generelle administrationsomkostninger, herunder
- omkostninger forbundet med administration af anvisningsordninger for virksomheder,
- regulativfastsættelse,
- affaldsdata- og regulativsystem,
- information,
- konkrete anvisninger om håndtering af affald fra virksomheder samt
- planlægning og administration, som ikke kan henføres til de enkelte affaldsordninger,
- anmeldelse og dokumentation ved flytning af jord,
- omkostninger til rådgivning fra advokater og konsulenter,
- "kapacitetsgebyr" i forbindelse med pligten til at lave ordninger for farligt affald.

I forbindelse med fremsættelsen af L 119 fremgik det ikke, at de to nederste opgaver (rådgivning og kapacitetsgebyr), ville blive dækket af kompensationen via DUT eller de nye gebyrer. Dansk Affaldsforening pegede flere gange i løbet af forhandlingerne på, at der skulle sikres finansiering af de to opgaver. Dette blandt andet på baggrund af, at Miljøstyrelsen tidligere har udtalt, at de to opgaver skulle dækkes af det generelle administrationsgebyr for virksomheder.

Miljøstyrelsen lavede således den 17. februar 2010 en vejledende udtalelse, hvoraf det fremgår, at administrationsgebyret også kan bruges til at dække

omkostninger til rådgivning fra advokater eller konsulenter vedrørende den kommunale affaldshåndtering.

Miljøstyrelsen har også udtalt, at kommunerne kan opkræve et "kapacitetsgebyr" i forbindelse med deres pligt til at stille en ordning for farligt affald til rådighed for virksomhederne. Det er sket i breve af hhv. 1. juli 2010 samt 24. maj 2012 til kommunerne.

Vi skal i den sammenhæng bede Energistyrelsen bekræfte, at finansieringen af de to opgaver kan ske via den DUT kompensation, kommunerne får som følge af, at administrationsgebyret blev ophævet, herunder størrelsen på det pågældende beløb. Hvis opgaverne efter Energistyrelsens opfattelse ikke kan dækkes via DUT kompensationen, bedes Energistyrelsen redegøre for, hvordan kommunerne lovligt kan finansiere de to opgaver.

Standardregulativer – Bilag 3 og 4

Standardregulativerne blev indført i affaldsbekendtgørelsen i år 2010. Der er dog aldrig gennemført en egentlig evaluering af standardregulativerne – fungerer de for hhv. kommuner, der skal udarbejde dem ud fra statens paradigme og for borgerne og virksomhederne, som skal følge regulativerne?

Dansk Affaldsforening vil gerne opfordre til, at det undersøges, om regulativerne generelt bør opdateres i forhold til, hvordan kommunerne administrerer og drifter de kommunale ordninger. Mange kommuner har nyere erfaringer med at udarbejde regulativer under de nationale paradigmer, men der er os bekendt ikke gennemført en systematisk opsamling af kommunernes erfaringer med standardregulativerne.

Nye emner, som regulativerne skal kunne rumme – og måske kan rummes mere hensigtsmæssigt end nu, hvor kommunerne finder deres egne løsninger er fx nedgravede løsninger i enten offentligt eller privat ejerskab, ordninger med kombineret indsamling af affaldsfraktioner og flerkammerbeholdere. I forhold til erhvervsaffaldsregulativet kunne der fx i standardregulativet indarbejdes muligheden for at benytte den kommunale ordning, hvis virksomheden er placeret i ejendomme med blandet bolig/erhverv. Så behøver de enkelte kommuner ikke selv finde på de nødvendige formuleringer.

Konkrete bemærkninger til standardregulativ for husholdningsaffald – Bilag 3:

- **Standardregulativet – ordning for farligt affald (§ 16):**

Dansk Affaldsforening har i vores høringssvar til den affaldsbekendtgørelse, der var i høring i september måned, peget på det problematiske i, at der

lægges op til, at indsamlingen af WEEE og batterier nu blev reguleret i såvel affaldsbekendtgørelsen som i de to fraktioners egne bekendtgørelser.

Vores bemærkninger fremgår af den tekniske del af vores høringssvar til udkastet til affaldsbekendtgørelse (j.nr: 11.7.24.2-02 af 1. oktober 2020, side 21-23).

Det er vores opfattelse, at det er uhensigtsmæssigt, at den samme fraktion reguleres i to forskellige bekendtgørelser – specielt når kravene i udkastet til affaldsbekendtgørelse er mere vidtgående end i fraktionernes egne bekendtgørelser.

Vi foreslår, at indsamlingen af WEEE og batterier i såvel affaldsbekendtgørelsen, som i standardregulativet reguleres som det sker i henholdsvis elektronikbekendtgørelsen (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/148#idc4831835-4dc1-48ff-8720-17d13d24d885>) og batteribekendtgørelsen (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2015/1453>).

For så vidt angår batterier, medfører de nye krav, der stilles til indsamlingsordningen i udkastet til affaldsbekendtgørelse, at de kommunale omkostningerne til indsamlingen af batterier øges. Da kommunerne ikke må gebyrfinansiere indsamlingen af batterier, skal de kompenseres for meromkostninger via det udvidede totalbalanceprincip (DUT). Det kræver som bekendt en økonomisk høring, der os bekendt ikke er påbegyndt.

- **Paragraffer, der omhandler *Beholdere*:**

Der lægges op til, at alle borgere skal have egen beholder på matriklen, som er i overensstemmelse med den affaldsbekendtgørelse, der var i høring i september. Dog ser vi, der i standardregulativet bør gives mulighed for at dispensere fra kravet i de tilfælde, der benyttes nedgravede beholdere eller deleordninger med naboerne. Det giver fleksibilitet, men sikrer, at affaldet indsamles husstandsnet – som sandsynligvis er kravet fremadrettet.

- **§27 – Ikrafttrædelse (§17 for erhvervsregulativ)**

Standardregulativet lægger ikke op til, at kommunerne kan etablere andre/flere ordninger end de som er oplyst i regulativet. Det sker som resultat af flytningen af ikrafttrædelsesbestemmelsen fra § 8 til hhv. § 27 (husholdning) og § 17 (erhverv), som altså afslutter regulativerne. I hhv. § 25 (husholdning) og §16 (erhverv) lægges der dog op til én øvrig affaldsordning.

Manglende implementering fra Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi

I Klimaplan for en grøn affaldssektor og Cirkulær økonomi, indgår et initiativ, som lyder *Mindre virksomheder, der genererer affald svarende i art og mængde til husholdninger, gives frit valg til at vælge de kommunale indsamlingsordninger til genanvendeligt affald*. I udkastet til ny affaldsbekendtgørelse, gøres det klart, at virksomheder skal sortere deres affald til genanvendelse, og det husholdningslignende affald fra 2022 skal sorteres efter de samme sorteringskriterier som husholdningernes affald.

I takt med at kommunerne skal i gang med at lave affaldsplanlægning – herunder de forventede mængder – er der behov for, de allerede nu kan se, de små virksomheder kan koble sig på den kommunale ordning. Det vil sandsynligvis give større mængder husholdningslignende affald til genanvendelse, som er relevante i forhold til de ordninger, som implementeres/opdateres.

Ligeledes vil det være en stor hjælp for de mindre virksomheder, at de allerede nu kan koble sig på den kommunale ordning, i stedet for at skulle besværes med at etablere aftaler med private for at leve op til loven.

Reguleringen kan forholdsvis enkelt implementeres i denne opdatering af bekendtgørelsen i sammenhæng med § 11.

Diverse tidligere bemærkninger til paragraffer i affaldsaktørbekendtgørelsen

I forlængelse af Klimaaftalen fra juni 2020 må det forventes, at affaldsaktørbekendtgørelsen snart skal gennemgå en yderligere revidering. Vi har derfor fundet tidligere bemærkninger til bekendtgørelsens paragraffer frem, med henblik på at disse kan indgå i denne eller en kommende revision af bekendtgørelsen.

§25 regulerer samspillet mellem affaldsproducent og affaldsindsamler. Det fremgår af evalueringen af fase 1, at virksomhederne har svært ved at skelne mellem indsamlere og transportører og de deraf følgende ansvarsforhold. Indsamlerne kan også have udfordringer med at skelne mellem, hvornår de fungerer som indsamlere og hvornår som transportører. Der henvises til brev af 1. september 2017 sendt fra DTL til Energistyrelsen og Miljøstyrelsen med forslag om at ændre denne opdeling.

§32 omkring benchmarking. Vi har tidligere foreslået, at benchmarking af depotier kun foretages hvert 3. år, da der ikke fra år til år observeres større ændringer. I samme § fremgår bestemmelsen om, at Energistyrelsen skal offentliggøre foregående års benchmarking senest den 1. november. Det har Energistyrelsen ikke kunnet overholde de senere år, hvilket er problematisk for branchen som helhed, da beslutninger bliver baseret på gamle data.

§48 handler om virksomhedernes mulighed for at søge om fritagelse for at benytte den kommunale ordning for farligt affald. I princippet skal virksomhederne melde kommunen, hvis de skifter modtageranlæg. Det forlyder fra branchen, at dette ikke sker. En mulighed kunne måske være at gøre fritagelse tidsbegrænset til fx 3 år?

Øvrige korte bemærkninger

Vi har følgende yderligere korte bemærkninger til affaldsaktørbekendtgørelsen:

- Der henvises i kapitel 5 til det kommunale budget- og regnskabssystem, som også kaldes kontoplanen. Kontoplanen stemmer ikke overens med de aktiviteter og ordninger, kommunerne har på affaldsområdet i dag. Det er derfor op til kommunerne selv at vurdere, hvilke poster der hører til på hvilke konti, og det gør det unødvendigt uigennemskueligt.
Som resultat er regnskabsføringen uens i kommunerne og det bliver umuligt f.eks. at lave økonomiske analyser med udgangspunkt i Kontoplanen, som Energistyrelsen og Deloitte er i gang med lige nu. Analysen, som udføres af Energistyrelsen, er med henblik på at lave en ny fremtidig økonomisk regulering, dette kalder på en drøftelse af Kontoplanen.
Kontoplanen er reguleret i Social- og Indenrigsministeriet (SIM), og vi mener ikke, der nødvendigvis er brug for en opdatering, men vi vil i stedet opfordre Energistyrelsen til at starte en drøftelse med KL og os, omkring en vejledning til hvor de kommunale ordninger posteres i kontoplanen. På den måde kan det fremadrettet sikres, at alle kommunernes aktiviteter på affaldsområdet rummes på en ensartet måde i kontoplanen. Det vil gøre det nemmere for kommunernes regnskabsføring fremadrettet, samtidig med en mulig fremtidig økonomisk regulering understøttes.
- Bestemmelsen omkring gebyrfastsættelse af ordninger for storskrald og haveaffald i §17 stk. 6 lægger ikke op til at kunne fastsættes som et gennemsnitsgebyr. Det, lægges der dog op til, er muligt for de oplistede affaldsfraktioner i §17 stk. 4 og 5. Vi er uforstående overfor, hvorfor det ikke skal være muligt for haveaffald og storskrald, og om det eventuelt kan være en forglemmelse i teksten.
- Vi er i tvivl om, hvorvidt §40, som en overgangsbestemmelse fra tidligere, stadig er nødvendig i bekendtgørelsen.
- I §37 stk. 1 pkt. 11, udstedes en bøde til den, der *undlader at sikre høj reel genanvendelse af deres sorterede erhvervsaffald, som er egnet til materialenyttiggørelse, og at affaldet, forberedes med henblik på genbrug, genanvendes eller anvendes til anden endelig materialenyttiggørelse, jf. § 25, stk. 1.*

tilfælde af en virksomhed overlader affaldet til en indsamlingsvirksomhed, er det fremover denne, der overtager ansvaret for at sikre høj reel genanvendelse jf. §25. Det virker ikke intuitivt, at strafbetingelsen ikke tager højde for et eventuelt skift i ansvar.

Vi stiller os naturligvis til rådighed for en uddybning af indholdet i dette høringsvar for Energistyrelsen.

Med venlig hilsen

Nana Winkler
Specialkonsulent

Niels Remtoft
Specialkonsulent

Mette Godiksen
Specialkonsulent